

ЗУПИНИТИ СПАД ВИРОБНИЦТВА ПРОДУКЦІЇ ФЕРМ

З наради-семінару зооветспеціалістів поліської зони області

У своєму виступі Олександр Петрович Чуприна відзначив, що погіршення стану справ у тваринництві сталося, зокрема, через незадовільне забезпечення худоби кормами, поглиблення кризового фінансового стану в агропромисловому комплексі. Чимало продукції ферм недобирається через серйозні недоробки та упущення в роботі зооветеринарних служб усіх рівнів. Починаючи з 1990 року, щорічно зменшується валове виробництво молока. Порівняно з 1995 роком його виробництво зменшено по області на 43,2 тисячі тонн, а порівняно з 1990 роком — у 2,6 рази. Торік змінювали по виробництву цієї продукції 308 сільгосп підприємств, у тому числі в поліській зоні — 118 господарств. Менше 200 центнерів молока на 100-гектарну площу вироблено в Зарічненському, Рокитнівському та Володимирецькому районах. В той час як середньообласний показник становить 275 центнерів. Якщо за минулий рік було надано по

На базі колективного сільськогосподарського підприємства «Сехи» відбулася кушова нарада-семінар провідних спеціалістів агропромислового комплексу поліської зони Рівненської області. В її роботі взяли участь начальники управлінь сільського господарства, голови правлінь, головні зоотехніки, працівники державної ветеринарної медицини господарств Дубровицького, Сарненського, Зарічненського, Володимирецького, Березнівського, Костопільського та Рокитнівського районів, начальники та провідні спеціалісти вищестоящих організацій агропромислового комплексу області.

У нараді взяли участь голови райдержадміністрацій: Сарненського району — О. Р. Юркевич, Рокитнівського — М. В. Міськов.

У вівторок, 4 лютого, о 10 годині ранку учасники цієї наради зібралися у сехівському Будинку культури. Перед присутніми виступив начальник обласного управління сільського господарства та продовольства М. П. Ткачук. Він ознайомив семінаристів з порядком денним наради-семінару.

Після цього гості і господарі побували на тваринницьких фермах колективного підприємства «Сехи». Голова правління господарства В. А. Рудницький поділився досвідом роботи з пи-

тань вирощування худоби м'ясного напрямку.

Оглянувши господарство, учасники наради-семінару знову прибули у сехівській Будинку культури. З доповіддю перед присутніми про підсумки роботи працівників і в тваринництві області за минулий рік виступив перший заступник начальника обласного управління сільського господарства та продовольства О. П. Чуприна.

Про організацію і стан лікувально-профілактичної роботи в господарствах області присутні дізналися з виступу начальника управління ветеринарної медицини облдержадміністрації В. Л. Шоломицького.

Про стан виробництва кормів та їх якість роз-

повів провідний спеціаліст обласного управління сільського господарства та продовольства Ю. С. Жигадло.

Досвідом ведення тваринництва поділилися головний зоотехнік КСП «Промінь» Дубровицького району Е. Л. Ютовець та головний зоотехнік підприємства «Случ» Сарненського району В. М. Никонець.

Про організацію лікувально-профілактичних заходів у КСП ім. Калініна Володимирецького району розповів ветлікар цього господарства В. М. Сінчук.

Із заключним словом на нараді-семінарі виступив начальник обласного управління сільського господарства та продовольства М. П. Ткачук.

ральних речовин, значно погіршує поживність кормів, що призводить до великої витрати корму на одиницю виробленої продукції, а значить — значного підвищення її собівартості.

В останні роки погіршився стан справ з організацією виробництва м'яса. Якщо шість років тому в області його вироблялось 105,8 тисячі тонн, то в минулому році було вироблено всього 47,3 тисячі тонн. Найбільше скоротили обсяги виробництва м'яса господарства Володимирецького, Березнівського та Костопільського районів. У загальному обсязі виробництва м'яса 85 відсотків займає яловичина. За минулі шість років її виробництво зменшилося у три рази.

Головною причиною цього є те, що в громадському секторі різко зменшилося поголів'я великої рогатої худоби. Якщо, скажімо, в 1990 році в домовласників нараховувалося 659,3 тисячі

рами менше, ніж в 1995 році, то в господарствах Рокитнівського, Зарічненського та Володимирецького районів торік надій молока від корови склав усього 1261—1293 кілограми. Це є найнижчими показниками серед господарств області. 28 господарств поліської зони одержали торік менше 1000 кілограмів молока від корови. Найбільше таких господарств у Володимирецькому районі.

Це є результат того, що в багатьох господарствах зменшилася чисельність поголів'я корів. За недоліки в роботі доповідач піддав різкій критиці окремі господарства Костопільського, Зарічненського, Березнівського та Володимирецького районів, де на 100-гектарну площу утримується 12,3—14 голів худоби. В господарствах області недоотримано торік 30 тисяч телят, яких від 100 корів одержано лише 74 голови. Це говорить про те, що кожна четверта корова залишилась яловою. З цієї причини недобрано 44,3 тисячі тонн молока та 7,4 тисячі тонн м'яса, внаслідок чого втрачено 15 мільйонів гривень.

На ефективність галузі тваринництва в більшості сільськогосподарських підприємств негативно впливає втрата створеного десятиріччями генетичного потенціалу — нехтування якісним відбором племінних телиць для вирощування. Адаже це найбільш доступний і швидкий шлях підвищення продуктивності молочного стада. А щоб цього досягти, потрібно годувати молодняк повноцінними кормами протягом всього періоду його розвитку. Але, на превеликий жаль, годівля відібраних

стада телиць нічим не відрізняється від груп виробничого призначення. А тому й не дивно, що із наявних в господарствах області 103 тисяч телиць різних вікових груп, що вирощуються на плем'я, кожна друга не відповідає стандарту породи за віком і живою вагою. Найбільше таких телиць в господарствах Зарічненського, Рокитнівського, Володимирецького і Костопільського районів.

Незадовільна організація відбору і вирощування племінних телиць суттєво позначається на їх живій вазі. В кінцевому рахунку недостатня вгодованість негативно впливає на запліднення телиць. В минулому році їх

було запліднено і спаровано на 1,4 тисячі голів менше, ніж в 1995 році, а в Костопільському, Рокитнівському та Зарічненському районах запліднено їх, відповідно, на 12,7 і 4 відсотки менше. При такому ставленні до роботи неможливо підвищити продуктивність молочного стада. І в той же час протягом минулого року в облплемпідприємстві використовувались бугаї-плідники молочних порід з продуктивністю матеріа 8313 кілограмів молока за лактацію, вмістом жиру в ньому 3,97 процента. Поліпшенням племінних якостей молочної худоби займалися три племзаводи, 44 племінні ферми, на яких утримувалось 17 тисяч корів. Так що для зооветспеціалістів є селекційний матеріал, з яким потріб-

но працювати, було б лише бажання. На молочну продуктивність має вплив і вдосконалення структури стада до найбільш оптимального співвідношення корів по лактаціях. Оптимальна структура — 55 відсотків з I і III лактацією, що дозволяє постійно мати в наявності високу питому вагу високопродуктивного поголів'я. Там, де вона дотримується, там є показники. Підвищення продуктивності худоби залежить і від впровадження цехової системи виробництва молока. Але ж її можливості в більшості господарств районів не використовуються.

На багатьох фермах господарств у раціонах годівлі

худоби не використовується сіль, не організодаю мінеральної відгодівлі тварин. До складу організму худоби входить понад 65 різних мінеральних елементів. Найбільше значення з них мають кальцій, фосфор, натрій, калій, магній, сірка та залізо. Результати наукових досліджень і виробничий досвід показують, що годівля тварин за раціонами, в яких не вистачає мінеральних речовин, призводить до значного зменшення молочної продуктивності маток, приросту живої ваги тварин, спричиняє перегули і яловість маточного поголів'я, захворювання тварин та їх загибель. Крім того, годівля тварин за раціонами, незбалансовано в яких вміст міне-

рального цього року її нараховувался 377,4 тисячі голів. На недобір м'яса вплинуло і те, що в господарствах на дорощуванні та відгодівлі працівники ферм стали одержувати низькі середньодобові прирости живої ваги тварин, котрі за минулий рік по області склали 246 грамів. А у Володимирецькому, Рокитнівському, Зарічненському та Березнівському районах цей показник становить 216—225 грамів. Крім цього, знизилася і здавальна вага худоби м'ясопереробним підприємствам. Адже за минулий рік середня жива вага однієї реалізованої голови дорівнює всього 328 кілограмів. До цього слід додати і те, що у минулому році господарствами області використано 49 тисяч голів ВРХ на внутрішньогосподарські потреби, середньою живою вагою однієї голови лише 166 кілограмів. Вищезазвані негативні фактори призвели до того, що по області недоотримано 10 тисяч тонн яловичини, в результаті чого втрачено 11,5 мільйона гривень.

Галузь скотарства вимагає радикальної зміни структури його ведення. Як свідчить досвід розвинених країн, за рахунок зменшення поголів'я молочних корів слід збільшувати поголів'я м'ясної худоби з одночасним підвищенням її продуктивності. Одним із основних шляхів збільшення виробництва яловичини є ведення спеціалізованого м'ясного скотарства. Найбільше поголів'я м'ясного напрямку утримувалося на перше січня 1997 року в

[Закінчення. Поч. на 1-й стор.]

Рокитнівському, Костопільському, Сарненському та Володимирецькому районах — по 1377 — 603 голови, в тому числі корів 320—142 голови.

На високому технологічному рівні поставлена робота по створенню галузі спеціалізованого м'ясного скотарства в КСП «Сехи» Рокитнівського району, де головою правління В. А. Рудницький. В цьому господарстві, як ви пересвідчилися, належним чином утримується 857 голів ВРХ абердин-ангуської породи, в тому числі 320 корів. На базі цього господарства створено племінну ферму та проводиться відповідна робота по створенню племінного репродуктора.

Для того, щоб м'ясне скотарство було рентабельним, його технологія повинна забезпечувати обмеження затрат праці та засобів на утримання корів і телят до 6—8-місячного віку та дотримання наступних інтенсивних технологій на відгодівлі молодняка до реалізації на м'ясо. Торік веденням м'ясного скотарства займалося 95 господарств області, або кожне третє, де утримувалося більше восьми тисяч голів худоби м'ясного напрямку, в тому числі 2,1 тисячі корів, що на 27 відсотків більше, ніж в 1995 році. На підприємствах розводиться худоба української м'ясної, абердин-ангуської та волинської порід та поліського типу. Було запліднено і спаровано 14 тисяч голів корів і телиць бугаїми м'ясних порід, в результаті чого і одержано 8,4 тисячі

них ферм та нарощування в них чисельності чистопородного поголів'я;

— відпрацювати технологію утримання та розведення м'ясної худоби, зміцнити кормову базу шляхом розробки раціональної структури посівних площ кормових культур та створення культурних пасовищ з добротним травостоєм.

Найкращим резервом збільшення виробництва м'яса після яловичини є свинина. Але ж виробництво свинини в господарствах області щорічно зменшується. Свинарство, як галузь, у 24 господарствах ліквідовано. Причини такого стану крию-

Для того, щоб галузь свиначарства розвивалася стабільно, уже в поточному році потрібно здійснити комплекс організаційно-господарських і зоотехнічно-ветеринарних заходів:

— зміцнити кормову базу, виходячи з розрахунку, щоб заготовити на середньорічну голову свиней не менше 9 центнерів кормових одиниць, в тому числі 6,5—7 центнерів кормоодиниць концентрованих кормів;

— переглянути якісний склад основних свиноматок і вжити заходів для їх відновлення до рівня 1995 року.

ЗУПИНИТИ СПАД ВИРОБНИЦТВА ПРОДУКЦІЇ ФЕРМ

ться, насамперед, у зменшенні свинопоголів'я, якого в громадському секторі лишилося 76 тисяч голів, що на 32 відсотки менше, ніж було на 1 січня 1997 року, та у три рази менше, ніж було шість років тому. На ведення галузі суттєво позначилося скорочення поголів'я основних свиноматок, що є одним із найважливіших факторів стабілізації ведення свиначарства. В переважній більшості господарств раціони годівлі різних вікових груп свиней однотипні

— створити кращі умови для годівлі і утримання всіх свиноматок та своєчасно їх спаровувати, а також додатково відібрати, підготувати і спарувати в першому кварталі поточного року максимальну кількість ремонтних свинок;

— підвищити ефективність використання маточного поголів'я, одержувати не менше 1,6—1,8 опороса на рік. Не допускати для відтворення і поновлення стада свиноматок і кнурів

ці, — сказав на закінчення доповіді О. П. Чуприна. — Нарощування темпів виробництва продукції ферм можливо тоді, коли зоотехніки, спеціалісти ветеринарної медицини професійно вирішуватимуть господарські питання, вдосконалюватимуть систему кормовиробництва. Слід розробити програми по цих галузях на 1997—2005 роки і визначитися, де використовуватиметься сім'я бугаїв чорнорябої і гольштинської порід та на яких фермах розвиватиметься м'ясне скотарство та свиначарство. По можливості спеціалісти обласного управління сільського господарства і продовольства вам у всьому допоможуть.

— Тільки за рахунок добросовісного ставлення до виконання своїх службових обов'язків ми зможемо досягти поліпшення у справі ведення скотарства та свиначарства, — сказав, підсумовуючи роботу наради-семінару, начальник обласного управління сільського господарства та продовольства М. П. Ткачук. — Нам не потрібні ті спеціалісти, котрі байдуже ставляться до роботи, бо суті справи не знають її. Нещодавно відбулася республіканська нарада працівників сільського господарства, на якій ділився досвідом ведення м'ясного скотарства голова правління КСП «Сехи» В. А. Рудницький. Лише за два роки, ви пересвідчилися на власні очі, тут багато зробили в питаннях розвитку м'ясного поголів'я. Вже цього року в КСП «Сехи» запліднено спермою високопродуктивних бугаїв абердин-ангуської породи 600 вибрактованих корів. На кінець року зооветспеціалісти цього господарства планують мати 2000 голів худоби

редньодобові прирости на дорощуванні і відгодівлі м'ясної худоби склали понад 400 грамів. В умовах нашої області можна було б мати кращі результати, якби керівники і зооветеринарні спеціалісти проявили більше активності в роботі по перепрофілюванню окремих ферм на розвиток м'ясного скотарства. Співвідношення корів між м'ясним і молочним скотарством в перспективі необхідно довести до 40 відсотків. Для створення м'ясної худоби необхідно:

— відібрати понадремонтних молочних телиць та помісних;

— розширити обсяги промислового схрещування маточного поголів'я сім'ям та бугаями м'ясних порід;

— продовжити роботу по створенню племрепродукторів м'ясної худоби шляхом організації племін-

свиняки допущено через низьку продуктивність відгодівельного поголів'я. Адже за минулий рік добовий приріст ваги свиней на дорощуванні та відгодівлі склав по 125 грамів, а в господарствах Рокитнівського, Костопільського, Володимирецького та Сарненського районів цей показник не перевищив 100 грамів. На більшості свиноферм не організовано, згідно технологічних вимог, вирощування якісного ремонтного молодняка і в необхідній кількості. Залишається низьким рівень селекційної роботи, не організовано належної підгодівлі поросят, що знаходяться на підсосі. Несвоєчасно проводяться лікувально-профілактичні заходи при догляді за свинопоголів'ям. Як результат, за минулий рік загинуло по області 12,4 тисячі голів свиней, що становить 5,4 відсотка до наявного поголів'я.

— в годівлі свиней особливу увагу приділити збалансуванню раціонів за поживними речовинами і мікроелементами. Виходячи з умов кожного господарства, скласти схеми годівлі поросят і постійно їх дотримуватися;

— ні в якому разі не слід годувати свиней однією лише дертю (ячмінною чи пшеничною);

— в усіх господарствах, де були раніше ліквідовані свинарські ферми, їх відновити;

— підвищити рівень зоотехнічної і ветеринарної роботи, звернувши особливу увагу на поліпшення ведення селекційної роботи, зокрема, вирощування висококласного племінного молодняка, ведення зоотехнічного і племінного обліку.

— Слід вирішити питання щодо стабілізації молочного і м'ясного скотарства та свинарства в поточному ро-

робитися по-розумному. М'ясна худоба утримується взимку безприв'язно, під навісами, де обладнані хороші годівниці. А вирощеними телицями неможливо налюбуватися. Вони енергійні, хорошої вгодованості. Було приємно, коли на республіканській нараді міністра сільського господарства та продовольства сказав: «Нам потрібні такі спеціалісти і керівники, як В. А. Рудницький. Слід позбуватися бездіяльних керівників та фахівців. З цією метою слід провести атестацію зооветспеціалістів з теоретичних і практичних знань стосовно ведення тваринництва на науковій основі».

Тому й було вирішено провести кущову нараду-семінар на базі КСП «Сехи», щоб кожен спеціаліст побачив, що можна зробити за декілька років у галузі ведення м'ясного скотарства.

А. КРИЖОВ.